

มันสำปะหลัง (*Manihot esculenta* Crantz)

- (1) เลขที่คำขอ : 182/2550   วันที่ยื่นคำขอ : 27 สิงหาคม 2550
- (2) ชื่อผู้ขอ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ และมูลนิธิสถาบันพัฒนามันสำปะหลังแห่งประเทศไทย
- (3) ชื่อพันธุ์พืชใหม่ : หัวยบง 80
- (4) รายละเอียดที่มาของพันธุ์พืชใหม่ : มันสำปะหลังพันธุ์หัวยบง 80 (MKUC 34-114-106) เกิดจากการผสมพันธุ์ระหว่างพันธุ์ระยอง 5 เป็นพันธุ์แม่ ซึ่งเป็นพันธุ์ของกรมวิชาการเกษตร กับพันธุ์เกษตรศาสตร์ 50 เป็นพันธุ์พ่อ เป็นพันธุ์ของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ที่สถานีวิจัยศรีราชา (วิทยาเขตศรีราชา) จังหวัดชลบุรี ของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ในช่วงปี 2534-2535
- (5) กรรมวิธีในการปรับปรุงพันธุ์พืช : มันสำปะหลังพันธุ์หัวยบง 80 มีชื่อสายพันธุ์ว่า MKUC 34-114-106 พันธุ์หัวยบง 80 เป็นมันสำปะหลังพันธุ์ใหม่ ที่พัฒนาโดยความร่วมมือของนักวิชาการจาก มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ และมูลนิธิสถาบันพัฒนามันสำปะหลังแห่งประเทศไทย พันธุ์นี้เกิดจากการผสมพันธุ์ระหว่างพันธุ์ระยอง 5 เป็นพันธุ์แม่ (พันธุ์ของกรมวิชาการเกษตร) กับพันธุ์เกษตรศาสตร์ 50 เป็นพันธุ์พ่อ (พันธุ์ของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์) เมื่อปี 2534/35 คัดเลือกพันธุ์ในช่วงปี 2535 – 2542 และเปรียบเทียบพันธุ์เป็นเวลา 7 ปี ในช่วงปี 2542-2549 จำนวน 70 การทดลองใน 10 จังหวัด ดังรายละเอียดคือ

พ.ศ.2534/35 ผสมพันธุ์ระหว่างพันธุ์ระยอง 5 กับพันธุ์เกษตรศาสตร์ 50 ที่สถานีวิจัยศรีราชา (วิทยาเขตศรีราชา จังหวัดชลบุรี)

การคัดเลือกพันธุ์ (Selection)

- พ.ศ.2535/36 คัดเลือกปีที่ 1 เป็นการคัดเลือกจากต้นกล้า (Seedling Selection) ที่สถานีวิจัยศรีราชา เมล็ดกลุ่มผสมนี้ผสมได้ 1,046 เมล็ด ได้ต้นงอก 963 ต้น ย้ายต้นปลูกเมื่ออายุ 1 เดือน คัดเลือกเมื่ออายุ 11 เดือน คัดเลือกต้นที่มีลักษณะที่ดีไว้ 204 ต้น (สายพันธุ์)
- พ.ศ.2536/37 คัดเลือกปีที่ 2 คัดเลือกจาก Single Row Selection ที่สถานีวิจัยศรีราชา จำนวน 204 สายพันธุ์ คัดเลือกไว้ 108 สายพันธุ์
- พ.ศ.2537/38 การคัดเลือกปีที่ 3 เป็นการเปรียบเทียบพันธุ์เบื้องต้น (Preliminary Yield Trial) ที่ศูนย์วิจัยและพัฒนามันสำปะหลัง จังหวัดนครราชสีมา สามารถคัดเลือกสายพันธุ์ลูกผสมที่ดีไว้ได้ จำนวน 29 สายพันธุ์ จาก 108 สายพันธุ์
- พ.ศ.2538/39 คัดเลือกปีที่ 4 เป็นการเปรียบเทียบพันธุ์เบื้องต้นซ้ำอีก 1 ปี จำนวน 29 สายพันธุ์ ปลูก 3 ท้องที่ ที่จังหวัดชลบุรี และนครราชสีมา (2 การทดลอง) คัดเลือกไว้ 10 สายพันธุ์

พ.ศ. 2539-42 คัดเลือกปีที่ 5 6 และ 7 การคัดเลือก Standard Yield Trial ที่สถานีวิจัยศรีราชา และ ศูนย์วิจัยและพัฒนา
มันสำปะหลัง จังหวัดนครราชสีมาคัดเลือกไว้ 6 สายพันธุ์ คือ พันธุ์หัวบง 80 MKUC34-114-17
MKUC34-114-54 MKUC34-114-206 (หัวบง 60) MKUC34-114-235 และ MKUC34-114-245

การเปรียบเทียบพันธุ์ในท้องถิ่น (Regional Yield Trial)

พ.ศ. 2542-49 การทดสอบพันธุ์ในท้องถิ่นดำเนินการเป็นเวลา 7 ปี (พ.ศ. 2542-2549) โดยมีพันธุ์หัวบง 60
เกษตรศาสตร์ 50 ระยะเวลา 72 ระยะเวลา 90 ระยะเวลา 5 ร่วมกับพันธุ์ที่คัดเลือกไว้ทดสอบตามเขต
ปลูกมันสำปะหลังที่สำคัญ 10 จังหวัด ได้แก่ จันทบุรี สระแก้ว ปราจีนบุรี ฉะเชิงเทรา ชลบุรี
กาญจนบุรี นครราชสีมา บุรีรัมย์ ชัยภูมิ กาฬสินธุ์ รวมทั้งหมด 7 ปี จำนวน 70 แปลงทดลอง

ลักษณะสำคัญของพันธุ์พืชใหม่ :

<u>ลักษณะต้น</u>	ทรงต้นค่อนข้างตั้งตรง ไม่แตกกิ่ง มีจำนวนลำต้นเฉลี่ย 2 ลำต่อต้น ความสูงเฉลี่ย อยู่ในช่วง 201-250 เซนติเมตร
<u>ลักษณะของใบ</u>	แผ่นใบมี 7 แฉก แผ่นใบกลางเป็นรูปใบหอก เส้นกลางใบมีสีเขียว ก้านใบมีสีเขียวอมแดง
<u>ลักษณะยอด</u>	ยอดอ่อนมีสีเขียวอ่อน ไม่มีขน
<u>ลักษณะหัว</u>	ไม่มีรอยคอดที่หัว หัวมีรูปกรวย ไม่มีขี้ที่หัว ผิวนอกของหัวเรียบ สีผิวเปลือกชั้นนอกของหัวมีสีน้ำตาลอ่อน (greyed-orange group 164C) สีเปลือกชั้นในของหัวสีขาวครีม เนื้อของหัวมีสีขาวครีม เปอร์เซ็นต์ แป้งสดอยู่ระหว่าง 26-30 เปอร์เซ็นต์

มันสำปะหลังพันธุ์ห้วยบง 80

